

DOSSIER DE PRESENTACIÓ 2026

FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN

Tamarit 144-146, entl. 2ª - 08015 Barcelona

Tel. 93 451 51 52

www.ullsdelmon.org

fundacio@ullsdelmon.org

SOBRE LA FUNDACIÓ

LA CEGUESA AL MÓN

- Al món hi ha **1.100 milions** de persones amb pèrdua de visió.
- **161 milions** de persones tenen errors de refracció no corregits, **100 milions** tenen cataractes i **510 milions** tenen problemes per veure de prop.
- El **90%** dels casos de deficiències visuals es podrien prevenir o curar.
- El **55%** de les persones amb deficiències visuals són dones.
- El **90%** de les persones amb deficiències visuals viuen en països d'ingressos baixos i mitjans.
- S'estima que la pèrdua anual de productivitat global per discapacitat visual és d'aproximadament **411.000 milions** de dòlars l'any.

MISSIÓ

La Fundació Ulls del món és una entitat sense ànim de lucre que treballa perquè les persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics rebin **atenció oftalmològica de qualitat** a través dels seus serveis locals de salut. Creem les condicions necessàries per disminuir la incidència de les patologies oculars en cada territori on actuem i **sensibilitzem la ciutadania** sobre les causes de la iniquitat en l'accés a la salut ocular mundial.

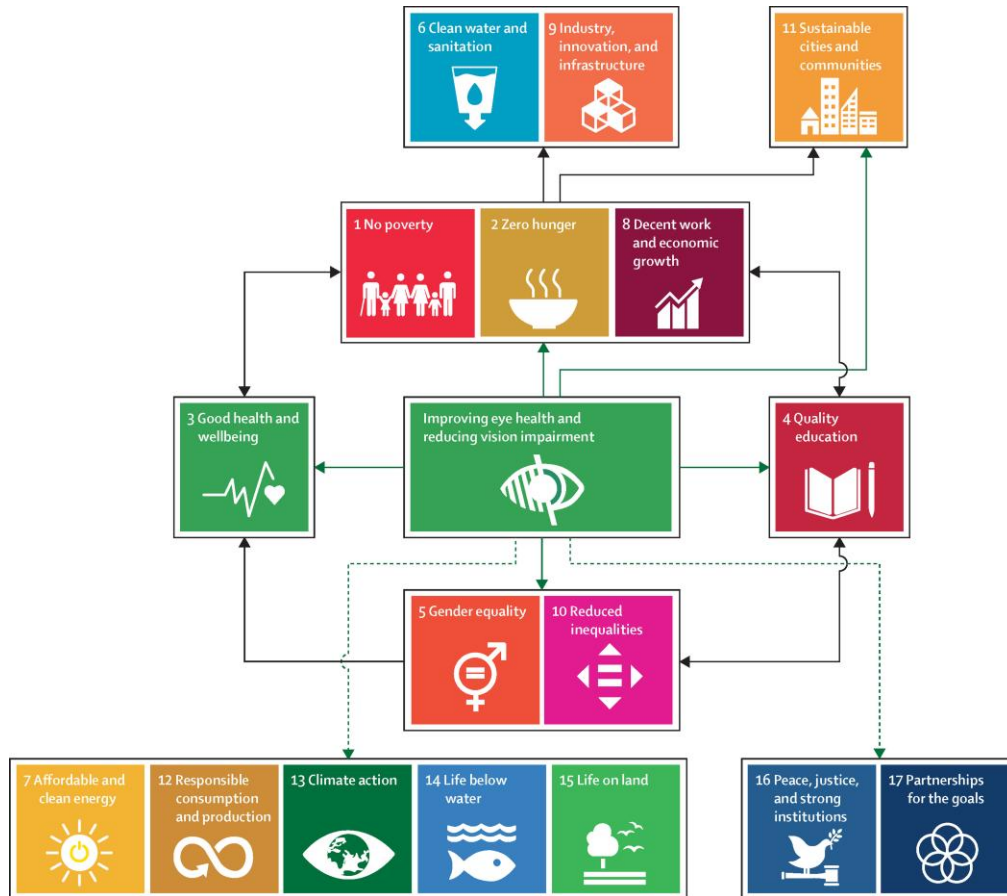
VISIÓ

Ulls del món aspira a un món en què no hi hagi persones cegues innecessàriament, on el **dret a la visió** sigui efectiu i tothom tingui l'oportunitat de desenvolupar el seu potencial humà.

ORÍGENS

La Fundació es crea el mes de juliol de l'any 2001 de la mà de **Rafael Ribó i Borja Corcóstegui**. Comença a prendre forma mig any abans, arran del seu viatge als campaments de persones sahrauís refugiades a Tindouf (Algèria). La precària situació sanitària i les deficiències visuals que pateix la població local els alerten de la necessitat de crear una entitat que millori aquestes condicions.

CONTRIBUCIÓ ALS ODS

Fletxes verdes sòlides: relacions amb evidència directa d'un efecte beneficiós.

Fletxes negres: efectes indirectes probables.

Fletxes verdes marcades: efectes beneficiosos hipotètics.

PROJECCIÓ INTERNACIONAL

Ulls del món treballa en xarxa amb les principals organitzacions internacionals a favor dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**, en el marc de l'**Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa (IAPB, sigles en anglès)**, de la qual la Fundació forma part del Consell Assessor i d'acord amb la resolució de l'Assemblea Mundial de la Salut sobre salut ocular integrada i centrada en la persona. Retornar la visió a les persones o evitar que la perdin és un objectiu assolible i eficient que actua com a accelerador de l'Agenda 2030.

OBJECTIUS I LÍNIES D'ACTUACIÓ

- **Formar professionals mèdics locals i aportar coneixement tècnic.**

Prioritzar l'enfortiment de capacitats perquè els professionals locals puguin atendre les necessitats oculars de la seva població. Això es duu a terme mitjançant especialistes sobre el terreny, cursos a distància, videoconferències i beques d'estudi. També formant tècnics d'òptica, electromedicina, atenció primària i professors per detectar problemes visuals a les aules. Des de 2001, gairebé 20.000 professionals han estat formats.

- **Prevenir les causes de la ceguesa evitable.**

Organitzar campanyes de conscienciació sobre higiene ocular, detecció precoç i derivació a centres sanitaris, arribant a unes 60.000 persones anualment. Aquestes activitats s'implementen amb associacions comunitàries i tenen en compte factors com el gènere, els ingressos, la nutrició, l'aigua i el sanejament. També es duen a terme revisions a les escoles i estudis d'incidència de patologies.

- **Dotar els centres de salut dels equipaments i materials fungibles necessaris per a la pràctica mèdica.**

Proporcionar material, equipament i fungibles a centres sanitaris i òptiques públiques per crear unitats oftalmològiques completes, incloent-hi consultes i quiròfans. S'estableixen tallers d'òptica que faciliten l'accés a ulleres a persones amb menys recursos i amb problemes refractius no corregits.

OBJECTIUS I LÍNIES D'ACTUACIÓ

- **Millorar la salut visual de les persones amb patologies oculars.**

Desplaçar de manera periòdica comissions medicoquirúrgiques integrades per experts sanitaris, principalment locals, amb la finalitat de visitar les persones amb deficiències visuals de les zones rurals i més remotes de cada territori, i intervenir de cataractes i altres patologies la població més vulnerable. Des de 2001, s'han realitzat més d'1.500.000 visites i 60.000 intervencions.

- **Contribuir a la millora dels sistemes i procediments de gestió de la sanitat ocular.**

Col·laborar amb autoritats locals i altres entitats per enfortir la sanitat oftalmològica als països on actua, fomentant l'autogestió dels responsables sanitaris, implementant protocols i eines de seguiment, i donant suport a la creació o actualització de plans nacionals d'oftalmologia en territoris que no en disposen.

- **Sensibilitzar l'opinió pública respecte a la precària situació oftalmològica als països més pobres.**

Difondre la realitat oftalmològica mundial i conscienciar sobre les necessitats de salut ocular mitjançant exposicions, xerrades, taules rodones, fòrums professionals i projectes d'educació per a la ciutadania global. Fomentar el compromís ciutadà amb el dret a la visió, promovent la participació i la vinculació amb la Fundació.

CONTEXTOS DE TREBALL

CAMPAMENTS DE PERSONES SAHRAUÍS REFUGIADES A TINDOUF

Creat l'any 2001 com a projecte inicial de la Fundació, el programa **Ulls del Sàhara** desenvolupa les seves activitats als campaments de Nacions Unides a Tindouf, Algèria.

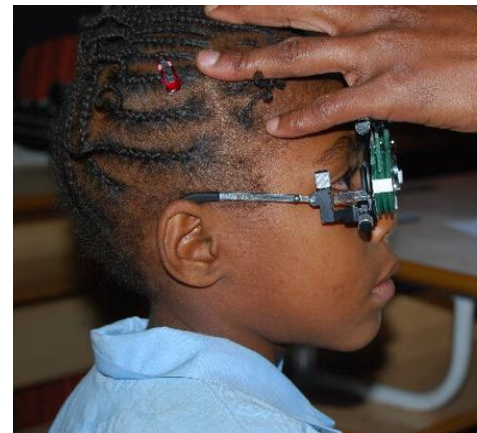
El poble sahrauí porta 50 anys a l'exili en condicions dures, amb un sistema sanitari dependent d'ajuda externa i afectat per problemes oculars freqüents. La Fundació dona suport a la contrapart local mentre el Ministeri de Salut i el Servei d'Oftalmologia de la RASD assumeixen progressivament responsabilitats, creant una xarxa de salut ocular amb consultoris i tallers d'òptica a cada wilaya, atesos per tècnics formats per l'organització.

MOÇAMBIC

El programa **Ulls de Moçambic**, posat en marxa durant el 2002, se centra en la província d'Inhambane, a la zona sud del país africà.

La població d'Inhambane viu amb escassos recursos sanitaris i una alta prevalença de problemes visuals, agreujats per la manca d'especialistes en oftalmologia. La prevalença de discapacitat visual a Moçambic és del 4,1% (468.796 persones afectades), amb un total de 146.320 persones cegues. El projecte impulsa infraestructures, formació i serveis mòbils per ampliar l'atenció ocular i millorar l'accés a les zones remotes.

CONTEXTOS DE TREBALL

BOLÍVIA

Les activitats del programa Ulls de Bolívia –iniciades el 2003– tenen lloc principalment als departaments de La Paz, Tarija i Oruro.

Bolívia presenta grans desigualtats i un accés limitat a la salut, amb una alta prevalença de problemes visuals i escassetat d'oftalmòlegs a les zones rurals. La Fundació ha desenvolupat una xarxa d'atenció oftalmològica a El Alto, integrada en el sistema públic de salut i gestionada per professionals locals, i busca replicar aquest model a Tarija i Oruro. A més, recentment s'ha signat un acord amb el Servei Departamental de Salut de Potosí per millorar l'atenció ocular al departament, identificant les necessitats en salut visual i enfortint les capacitats del sistema públic de salut.

MALI

La Fundació va iniciar el 2008 el programa Ulls de Mali a la regió de Mopti, al sud del país africà, amb accions també a l'Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica, situat a Bamako.

Mali es troba en un conflicte polític i militar obert que dificulta el treball al país. Afronta pobresa, inestabilitat i un sistema sanitari limitat, amb una alta prevalença de ceguesa per malalties evitables i amb serveis concentrats a la capital. Hi ha unes 170.000 persones cegues, mentre que el Servei d'Oftalmologia de Mopti compta únicament amb un oftalmòleg i tres tècnics. Malgrat tot, la Fundació ha equipat l'IOTA a Bamako amb una unitat de retina i forma els seus professionals, convertint-lo en un centre de referència per a Mali i altres països africans.

PRINCIPALS RESULTATS

SÀHARA

Des de l'any 2022, els pacients que necessiten cirurgia són operats fora dels campaments, a la wilaya de Bechar, Algèria, on Ulls del món té **una casa per acollir els malalts i els seus familiars** i s'encarrega d'organitzar els trasllats i concertar les cites. Tant el cribratge inicial com el seguiment dels casos es fan des dels campaments, en el **nou centre d'atenció oftalmològica** (creat el 2023).

MOÇAMBIC

Ulls del món apropa la salut ocular a la població vulnerable amb una unitat òptica mòbil en zones rurals sense serveis permanents i garanteix atenció completa en tres hospitals mitjançant campanyes quirúrgiques. A més, la **primera fase del nou bloc d'oftalmologia de l'Hospital Provincial d'Inhambane** ja ha estat inaugurada (març de 2026). També promou la prevenció i la detecció precoç de patologies i col·labora amb entitats locals per **superar les barreres de gènere** que dificulten l'accés de dones i nenes, especialment mitjançant programes de **sensibilització i educació** en masculinitats inclusives.

PRINCIPALS RESULTATS

BOLÍVIA

Ulls del món dona suport als responsables de salut pública del país mitjançant la formació i la millora contínua de professionals locals, incloent-hi un **wetlab** per a la pràctica quirúrgica d'oftalmòlegs. Promou la prevenció de la salut ocular en població vulnerable **formant promotores, empoderant dones i difonent hàbits d'higiene ocular** en zones rurals. A més, treballa amb les administracions per implementar **plans de salut ocular a les escoles**, impulsats per associacions de famílies, que permeten la detecció precoç i faciliten ulleres per millorar el rendiment escolar.

MALI

Ulls del món treballa per millorar la salut ocular de persones amb pocs recursos, facilitant l'accés des de centres de salut comunitaris fins a atenció especialitzada a l'**Hospital de Mopti** i al **Centre de Referència de Bankass**, i subministrant **materials i equipament** necessaris. El projecte també promou la **prevenció** mitjançant mesuraments d'agudes visual i detecció precoç a les escoles, així com **projectes de microcrèdits** per a dones que fomenten la seva autonomia i l'accés a l'atenció ocular. Actualment, la Fundació afronta el repte d'atendre la **població desplaçada pel conflicte al nord del país**.

ALLÀ... I ARA TAMBÉ AQUÍ: ULLS PROPER

CONTEXT DE TREBALL: POBLACIÓ SENSE LLAR

El setembre de 2025 Ulls del món va posar en marxa per primera vegada a Espanya un projecte pilot per garantir el dret a la salut ocular de les persones sense llar a Barcelona.

A Barcelona viuen prop de 5.000 persones sense llar i moltes d'elles feia anys que no es revisaven la vista o no rebien tractaments oftalmològics. Davant d'aquesta realitat, Ulls del món va iniciar el projecte "Ulls propers" juntament amb Arrels Fundació i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. La iniciativa combina formació i sensibilització a professionals d'Arrels, detecció precoç, revisions oftalmològiques completes per part de voluntariat especialitzat, lliurament d'ulleres i acompanyament a la xarxa pública en casos de patologies greus.

PRINCIPALS RESULTATS

Els resultats obtinguts reflecteixen clarament la rellevància i la necessitat del projecte: el 90 % de les persones ateses han necessitat ulleres i el 14 % han hagut de ser derivades i acompanyades al sistema públic de salut per rebre una atenció especialitzada.

La millora de la visió té un impacte directe en l'autonomia, la mobilitat i la relació amb l'entorn de les persones ateses. El projecte ha establert les bases d'un model sostenible i replicable d'atenció ocular integral per a persones en situació d'exclusió social.

PATRONAT

- **Rafael Ribó** - president i membre del Comitè Executiu.
- **Borja Corcóstegui Guraya** - vicepresident i membre del Comitè Executiu.
- **Daniel Capdevila Dalmau** - secretari i membre del Comitè Executiu.
- **Núria Ramon Garcia** - responsable de Col·laboracions Estratègiques i membre del Comitè Executiu.
- **Gloria Gálvez Hernando** - en representació de la Generalitat de Catalunya. Secretària d'Atenció Sanitària i Participació del Departament de Salut.
- **Maria Eugènia Gay Rosell** - en representació de la Diputació de Barcelona. Diputada delegada de Relacions Internacionals i Agenda 2030.
- **Marta Villanueva Cendán** - en representació de l'Ajuntament de Barcelona. Regidora de Salut, Persones amb Discapacitat i Estratègia contra la Soledat.
- **Enric Botí Castro de la Peña** - en representació de la Fundació ONCE per a Llatinoamèrica (FOAL). Delegat territorial de l'ONCE a Catalunya.
- **Josep Maria Argimon** - director d'Infraestructures del BBRC de la Fundació Pasqual Maragall.
- **Elena Arrondo Murillo** - oftalmòloga.
- **Maria Leonor Beleza** - presidenta de la Fundació Champalimaud.
- **Josep Lluís Güell Villanueva** - oftalmòleg.
- **Ana Pastor Julián** - metgessa.
- **Xavier Trias** - metge.
- **Maria Teresa Vilalta Ferrer** - economista.

PRESSUPOST

L'any 2026, la Fundació té previst ingressar **2.961.382 euros**, 2.077.582 euros procedents d'aportacions públiques i 883.800 euros de fons privats. Pel que fa a l'execució, Ulls del món preveu destinar el 80% dels recursos als **programes d'actuació** i el 20% a les **àrees de suport de la Fundació**.

XARXA DE VOLUNTARIAT I EXTENSIÓ TERRITORIAL

Ulls del món compta amb una xarxa de voluntariat formada per professionals d'oftalmologia, instrumentació, optometria, anestèsia, electromedicina i altres, que contribueixen solidàriament a les activitats en favor de persones amb problemes visuals. La seva tasca es sosté gràcies a institucions, empreses i particulars que aporten recursos econòmics, materials o suport indirecte. Amb seu a Barcelona, la Fundació té delegacions al **País Basc**, **Navarra**, **Comunitat Valenciana**, **Andalusia** i **Madrid**, i **nuclis territorials a Portugal, França i l'Argentina**.

SUPORTS DESTACATS

Des de l'any 2001 s'han involucrat en la tasca d'Ulls del món representants de múltiples administracions públiques, CEO de grans fundacions internacionals i empreses privades i personalitats amb projecció internacional, així com **Antoni Tàpies**, **Miquel Barceló**, **Andreu Alfaro**, **Jaume Plensa**, **Javier Bardem**, **Pep Guardiola**, **Ferran Adrià**, els germans **Roca**, **Mariem Hassan**, **Lang Lang**, **Lluís Claret**, **Barbara Hendricks**, **Jordi Savall**, **Eduardo Galeano**, **Eduardo Mendoza**...

